

1. Для яких категорій вступників можна подавати електронні та паперові заяви?

Тільки електронні заяви подають вступники для здобуття ступеня бакалавра (магістра, спеціаліста медичного, фармацевтичного та ветеринарного спрямувань) на основі повної загальної середньої освіти на денну форму навчання (тобто на перший курс) (у тому числі коледжів, що здійснюють підготовку бакалаврів), крім осіб, які мають право на участь у конкурсі за результатами вступних іспитів на основі повної загальної середньої освіти (розділ VIII Умов прийому), зарахування за співбесідою (розділ X Умов прийому) та зарахування за квотами (розділ XI Умов прийому).

Усі інші категорії вступників подають заяви тільки в паперовій формі, зокрема, вступники на освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста.

Підстава: пункт 1 розділу VI Умов прийому.

2. Чи обов'язковим є додатковий іспит при перехресному вступі? Якщо так, то як оцінюється (шкала) і куди заноситься результат, якщо в конкурсний бал ця оцінка не входить?

Прийом на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста для здобуття ступеня бакалавра здійснюється за результатами фахових вступних випробувань. Особа може вступити до вищого навчального закладу для здобуття ступеня бакалавра на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю, за умови успішного проходження додаткових вступних випробувань з урахуванням середнього бала диплома молодшого спеціаліста.

Прийом на основі ступеня бакалавра на навчання для здобуття ступеня магістра і освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста здійснюється за результатами фахових вступних випробувань. Особа може вступити до вищого навчального закладу для здобуття ступеня магістра і освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста на основі ступеня бакалавра та освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю (напрямом підготовки), за умови успішного проходження додаткових вступних випробувань з урахуванням середнього бала диплома бакалавра.

Таким чином, проходження додаткових вступних випробувань є обов'язковою умовою перехресного вступу.

Вступні випробування можуть проводитись у формі співбесіди, вступного іспиту, творчого конкурсу, фахового вступного випробування тощо.

Правила прийому повинні містити вичерпний порядок обчислення конкурсного бала, у тому числі з використанням вагових коефіцієнтів для усіх категорій вступників, зокрема для випадків різної кількості його складових з дотриманням принципу рівності прав вступників.

Підстава: пункт 1 розділу I, пункт 2 розділу IV, пункт 5 розділу III Умов прийому.

3. Як будуть надаватися місця державного замовлення, якщо у ВНЗ передбачено вступ на спеціальність 051 Економіка за кількома спеціалізаціями: «Економіка підприємства», «Економічна кібернетика», які готуються на різних факультетах?

Спеціальність 223 Медсестринство освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста поєднала в собі три спеціальності (Лікувальна, Акушерська, Сестринська справа). Як

проводити конкурс на ці спеціальності?

Показники державного замовлення на підготовку фахівців з вищою освітою формуються за рівнями вищої освіти та спеціальностями. Формування та розміщення державного замовлення за спеціальностями 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями), 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями), 035 Філологія, 253 Військове управління (за видами збройних сил), 275 Транспортні технології (за видами) здійснюється за спеціалізаціями.

Для усіх категорій вступників, де передбачено доведення фіксованого (загального) обсягу державного замовлення, рішення приймальної комісії стосовно розподілу обсягу державного замовлення у межах ліцензованого обсягу за факультетами, спеціальностями (спеціалізаціями, освітніми програмами, напрямками підготовки), нозологіями, профілями, мовами тощо щодо кожної спеціальності повинно бути прийняте не пізніше трьох календарних днів після доведення вищому навчальному закладу обсягів державного замовлення.

Таким чином, розміщення державного замовлення для підготовки фахівців з вищою освітою за спеціальністю 051 Економіка здійснюється державним замовником без поділу на спеціалізації. Для вступників на здобуття ступеня бакалавра з цієї спеціальності проводиться спільний конкурс для усіх спеціалізацій та/або освітніх програм. Визначення контингенту зарахованих на спеціалізації та/або освітні програми здійснюється за кількістю вступників, які здобули право на навчання за державним замовленням у цьому ВНЗ за даною спеціальністю, обрали відповідну спеціалізацію та/або освітню програму, а також виконали вимоги до зарахування на місця державного замовлення.

Для вступників на інші освітні ступені та освітньо-кваліфікаційні рівні (де передбачено доведення фіксованого (загального) обсягу державного замовлення) приймальні комісії розподіляють державне замовлення між факультетами, спеціалізаціями, освітніми програмами, нозологіями, профілями, мовами тощо з наступним проведенням конкурсу за ними окремо.

Таким чином, для вступників на ступінь магістра, освітньо-кваліфікаційні рівні молодшого спеціаліста та спеціаліста за спеціальністю 051 Економіка, освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста за спеціальністю 223 Сестринська справа доведений вищим навчальним закладам фіксований (загальний) обсяг державного замовлення може бути розподілений між факультетами, спеціалізаціями, освітніми програмами тощо з наступним проведенням конкурсу за ними окремо.

Підстава: частина 1 статті 72 Закону України «Про вищу освіту», пункт 4 розділу II Умов прийому.

4. Відповідно до змін до Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів України на 2016 рік на спеціальність 211 Ветеринарна медицина на основі повної загальної середньої освіти буде здійснюватись для здобуття освітнього ступеня бакалавра. Чи можна приймати вступників на основі ОКР молодшого спеціаліста для здобуття освітнього ступеня магістра з цієї спеціальності?

Спеціальність 211 Ветеринарна медицина входить до Переліку спеціальностей медичного, фармацевтичного та ветеринарного спрямувань, з яких може здійснюватись навчання за ступенем магістра та освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста на основі повної загальної середньої освіти.

На навчання для здобуття ступеня магістра і освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямувань вищі навчальні заклади можуть приймати на другий (третій) курс (з нормативним строком навчання) або на перший курс (зі скороченим строком навчання) на вакантні місця ліцензованого обсягу осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста.

Водночас, за зверненнями ВНЗ, визначено, що також може здійснюватись прийом на навчання вступників на основі повної загальної середньої освіти для здобуття ступеня бакалавра, а також ступеня магістра та освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста на основі здобутого ступеня бакалавра за спеціальностями 211 Ветеринарна медицина. Реалізація цієї альтернативної освітньої траєкторії лише доповнює основну, яка описана вище.

Підстава: пункт 3 розділу I, пункт 5 розділу III Умов прийому.

5. На вакантні місця II курсу можуть претендувати особи на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста та студенти ВНЗ, які успішно закінчили I курс навчання за іншою спеціальністю та іншою формою навчання. Це буде один загальний конкурс чи два окремих?

На навчання для здобуття ступеня бакалавра (магістра і спеціаліста медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямувань) вищі навчальні заклади приймають на другий (третій) курс (з нормативним строком навчання) або на перший курс (зі скороченим строком навчання) на вакантні місця ліцензованого обсягу осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста.

Вищі навчальні заклади мають право приймати на навчання осіб, які не менше одного року здобувають ступінь бакалавра (магістра і спеціаліста медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямувань) та виконують у повному обсязі навчальний план, для здобуття ступеня молодшого бакалавра або бакалавра за іншою спеціальністю (напрямом підготовки) на другий курс в цьому навчальному закладі за іншою формою навчання в межах вакантних місць ліцензованого обсягу відповідно до правил прийому до вищого навчального закладу. Фінансування навчання здійснюється за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб.

Таким чином, вищі навчальні заклади самостійно в правилах прийому визначають порядок набору другої із зазначених категорій, у тому числі, питання проведення спільного чи роздільного конкурсу. У разі проведення спільного конкурсу слід пам'ятати про необхідність визначення вичерпного порядку обчислення конкурсного бала, у тому числі з використанням вагових коефіцієнтів для усіх категорій вступників, зокрема для випадків різної кількості його складових з дотриманням принципу рівності прав вступників. У разі проведення роздільного конкурсу слід заздалегідь розподілити між ними вакантні місця ліцензованого обсягу, пам'ятаючи, що навчання другої категорії таких вступників здійснюється винятково за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб.

Підстава: пункти 5 та 7 розділу III, пункт 2 розділу IV Умов прийому.

6. Розкажіть процедуру погодження пропозицій щодо максимальних обсягів державного замовлення для педагогічних спеціальностей.

Рішення приймальної комісії стосовно максимального обсягу державного замовлення за спеціальностями (спеціалізаціями спеціальностей 014 «Середня освіта» (за предметними спеціалізаціями), 015 «Професійна освіта» (за спеціалізаціями), 035 «Філологія», 275 «Транспортні технології» (за видами)) для вступників для здобуття вищої освіти ступенів

бакалавра (магістра і спеціаліста медичного, ветеринарного та фармацевтичного спрямувань) на денну форму навчання в межах, що не перевищують обсяг державного замовлення попереднього року більше ніж на 25 відсотків (з урахуванням державного замовлення реорганізованих навчальних закладів), та в межах ліцензованого обсягу кожної спеціальності повинно бути прийняте не пізніше 22 червня. У разі якщо державне замовлення в попередньому році складало не більше 8 осіб або не надавалось взагалі, то максимальний обсяг державного замовлення може бути встановлений в межах 10 осіб, але не більше ліцензованого обсягу за спеціальностями. Максимальні обсяги державного замовлення погоджуються вищими навчальними закладами з відповідними державними замовниками. За окремими спеціальностями педагогічного та медичного профілю (додаток 5 до Умов прийому), зі спеціальностей, прийом на навчання за якими здійснюється з урахуванням рівня творчих та/або фізичних здібностей вступників, а також для всіх інших категорій вступників державний замовник рішенням конкурсної комісії доводить кожному вищому навчальному закладу фіксований (загальний) обсяг державного замовлення.

Спеціальності 012 Дошкільна освіта, 013 Початкова освіта, 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями), 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями), 016 Спеціальна освіта входять до Переліку спеціальностей медичного та педагогічного профілю, за якими державний замовник рішенням конкурсної комісії доводить кожному вищому навчальному закладу фіксований (загальний) обсяг державного замовлення (додаток 5 до Умов прийому). Спеціальність 017 Фізична культура і спорт входить до Переліку спеціальностей, прийом на навчання за якими здійснюється з урахуванням рівня творчих та/або фізичних здібностей вступників, за якими державний замовник рішенням конкурсної комісії також доводить кожному вищому навчальному закладу фіксований (загальний) обсяг державного замовлення. Таким чином, встановлення Максимального обсягу державного замовлення може стосуватись лише однієї педагогічної спеціальності – 011 Науки про освіту. Враховуючи, що Таблицею відповідності Переліку напрямів, за якими здійснювалася підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 6 листопада 2015 року № 1151, спеціальності 011 Науки про освіту не було зіставлено жодного напряму підготовки, то використовувати фактичний обсяг державного замовлення за 2015 рік при формуванні Максимального обсягу державного замовлення з цієї спеціальності є неможливим. Це означає, що Максимальний обсяг державного замовлення на підготовку фахівців освітнього ступеня бакалавра встановлюється рішенням приймальної комісії вищого навчального закладу в межах 10 осіб, але не більше ліцензованого обсягу (в разі його наявності). Відповідні пропозиції погоджуються державним замовником, зокрема, процедура погодження Міністерством освіти і науки України здійснюється відповідно до листа МОН від 15 червня 2016 року № 1/9-310.

Підстава: пункт 4 розділу II Умов прийому.

7. Яким чином переміщений з Донецької області приватний ВНЗ (філія) може приймати вступників на основі повної загальної середньої освіти?

Підставою для оголошення прийому для здобуття вищої освіти за ступенями молодшого бакалавра, бакалавра, магістра, доктора філософії та освітньо-кваліфікаційними рівнями молодшого спеціаліста, спеціаліста є ліцензія Міністерства освіти і науки України щодо надання відповідних освітніх послуг, видана в порядку, установленому законодавством, та затверджені вченою (педагогічною) радою вищого навчального закладу правила прийому до вищого навчального закладу. Звертаємо увагу, що в ліцензії має бути зазначене місце здійснення освітньої діяльності.

Для набору за новим Переліком галузей знань та спеціальностей необхідно також мати Акт

узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенем (освітньо-кваліфікаційним рівнем), та ліцензованого обсягу, передбачений наказом Міністерства освіти і науки України від 6 листопада 2015 року № 1151.

Підстава: пункт 2 розділу I Умов прийому.

8. Оскільки пропозиції щодо Максимальних обсягів державного замовлення будуть погоджуватися окремо для базового закладу і його відокремлених структурних підрозділів, то як правильно оформити ці пропозиції: 1) все оформлює базовий заклад чи 2) кожний структурний підрозділ окремо? Кому і куди подавати їх на погодження?

Максимальні обсяги державного замовлення визначаються приймальними комісіями вищих навчальних закладів, які подають їх на погодження як для головного (базового) закладу, так і відокремлених структурних підрозділів.

Відповідні пропозиції погоджуються державним замовником, зокрема, процедура погодження Міністерством освіти і науки України здійснюється відповідно до листа МОН від 15 червня 2016 року № 1/9-310. Документи слід надсилати до Міністерства освіти і науки України або до департаменту вищої освіти Міністерства освіти і науки України безпосередньо.

Підстава: пункт 4 розділу II Умов прийому.

9. Чи є іноземна мова обов'язковим іспитом при вступі на освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста?

Для конкурсного відбору осіб, які вступають для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, ступеня магістра, конкурсний бал обчислюється як сума результату фахового випробування, вступного екзамену з іноземної мови та додаткових показників конкурсного відбору, визначених Правилами прийому, конкурсний бал вноситься до Єдиної електронної бази з питань освіти.

Таким чином, вступний екзамен з іноземної мови є обов'язковим для осіб, які вступають на освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста.

Підстава: пункт 8 розділу VII Умов прийому.

10. Поясніть, будь-ласка, ще раз, на базі 9 класу квота це понад фіксований обсяг державного замовлення. До квоти не входять інваліди I та II груп, діти-інваліди?

Право на зарахування за квотами – право вступника, передбачене законом, щодо зарахування на навчання до вищого навчального закладу на основі базової чи повної загальної середньої освіти за квотами, що реалізується відповідно до Умов прийому.

У пункті 1 розділу XI внаслідок прикрої технічної помилки (яка буде виправлена найближчим часом) зазначено, що право на зарахування на основі повної загальної середньої освіти в межах встановлених квот за результатами вступних іспитів або за результатами зовнішнього незалежного оцінювання мають особи, зазначені в пунктах 1 - 3 розділу VIII Умов прийому, тобто пропущено слова «базової та» після слів «на основі», що створює колізію з наведеною вище нормою.

Квоти встановлюються вищим навчальним закладом у межах максимального (загального)

обсягу державного замовлення. Невикористані для зарахування за квотами місця повертаються до загального конкурсу.

Правом зарахування за квотами користуються вступники, які мають захворювання, що можуть бути перешкодою для проходження зовнішнього незалежного оцінювання. Інвалідизація із втратою самообслуговування входить до Переліку захворювань, що можуть бути перешкодою для проходження громадянами зовнішнього незалежного оцінювання, затвердженого спільним наказом Міністерства освіти і науки України та Міністерства охорони здоров'я України від 25 лютого 2008 року № 124/95. В інших випадках право на зарахування за квотами може бути обумовлене наявністю інших підстав, які передбачені зазначеним Переліком.

Підстава: частина 3 статті 44 Закону України «Про вищу освіту», пункт 1 розділу I, пункти 1 та 2 розділу XI Умов прийому.

11. Більшість вступників на перший курс освітнього ступеня бакалавра до творчих ВНЗ подають не атестат, а диплом молодшого спеціаліста. Чи є можливість приймати документи від цієї категорії вступників у паперовій формі, враховуючи специфіку таких ВНЗ та творчих конкурсів. Якщо ні, і вступ тільки за атестатом (що передбачає електронний вступ) – чи не буде це порушенням прав абітурієнтів щодо їх вибору?

Вступники подають копію документа державного зразка про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, на основі якого здійснюється вступ, і додаток до нього.

Інші копії документів подаються вступником, якщо це викликано особливими умовами зарахування за відповідними спеціальностями (спеціалізаціями, освітніми програмами, напрямками підготовки), установленими законодавством, у строки, визначені для прийому документів, але не пізніше строків, установлених у розділі V Умов прийому, для прийняття приймальною комісією рішення про рекомендування вступників до зарахування.

Таким чином, вступники на перший курс освітнього рівня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти подають відповідний атестат та додаток до нього і подають заяви в електронній формі (крім встановлених Умовами прийому винятків). Диплом молодшого спеціаліста ними не подається.

Вступники на перший курс освітнього рівня бакалавра (зі скороченим строком навчання) на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста подають диплом молодшого спеціаліста та додаток до нього і подають заяви винятково в паперовій формі. Атестат про повну загальну середню освіту ними не подається.

Підстава: пункт 8 розділу VII Умов прийому.

12. У мистецьких ВНЗ, де передбачені творчі конкурси, вступникам на ступінь бакалавра виписуються екзаменаційні листи з фото вступника. Якщо подаються електронні заяви, коли приймальні комісії ВНЗ зможуть отримати фото від вступника?

Вступники на освітні програми підготовки фахівців ступеня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти подають заяви в електронній формі (крім встановлених Умовами прийому винятків), у тому числі при вступі на спеціальності, де передбачені творчі конкурси. У таких випадках подання вступниками фотокарток до проходження вступних випробувань (творчих конкурсів) не передбачено, а значить їх вклеювання в екзаменаційні листи неможливо.

Вступники, які проходять творчі конкурси відповідно до розділу IX Умов прийому, допускаються до участі в творчих конкурсах, які проводять вищі навчальні заклади, за наявності оригіналу документа, що посвідчує особу, та сертифіката зовнішнього незалежного оцінювання.

Підстава: пункти 1 та 5 розділу VI Умов прийому.

13. Ви зазначили, що на старші курси прийом буде за старими спеціальностями. А на магістратуру прийом буде здійснюватись за новим Переліком галузей знань та спеціальностей?

Прийом на навчання на перший курс усіх освітніх ступенів та освітньо-кваліфікаційних рівнів (включаючи освітній ступінь магістра) з нормативним та скороченим строком навчання проводиться в межах ліцензованого обсягу за спеціальностями (спеціалізаціями) відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266. Прийом на навчання на другий та наступні курси з нормативним строком навчання здійснюється в межах вакантних місць ліцензованого обсягу за спеціальностями (напрямами підготовки) відповідно до переліку спеціальностей, напрямів підготовки, за якими здійснювався набір на перший курс.

Підстава: пункт 2 розділу I Умов прийому.

14. Поясніть, будь-ласка, процедуру вступу за скороченим терміном на перший курс (терміни навчання, до якого ліцензованого обсягу вони відносяться).

Вищі навчальні заклади мають право приймати за результатами вступних випробувань на перший курс (зі скороченим строком навчання) або другий курс (з нормативним строком навчання) на вакантні місця ліцензованого обсягу осіб, які отримали диплом за освітньо-кваліфікаційним рівнем кваліфікованого робітника, для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста за умови вступу на споріднену спеціальність, яка визначається постановами Кабінету Міністрів України від 11 вересня 2007 року № 1117 "Про затвердження Державного переліку професій з підготовки кваліфікованих робітників у професійно-технічних навчальних закладах" та від 29 квітня 2015 року № 266 "Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти" і зазначається у правилах прийому до вищого навчального закладу.

На навчання для здобуття ступеня бакалавра (магістра і спеціаліста медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямувань) вищі навчальні заклади приймають на другий (третій) курс (з нормативним строком навчання) або на перший курс (зі скороченим строком навчання) на вакантні місця ліцензованого обсягу осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста. Прийом на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста для здобуття ступеня бакалавра здійснюється за результатами фахових вступних випробувань.

Особа може вступити до вищого навчального закладу для здобуття ступеня бакалавра на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю, за умови успішного проходження додаткових вступних випробувань з урахуванням середнього бала диплома молодшого спеціаліста. Вищий навчальний заклад у своїх правилах прийому може встановлювати додаткові вимоги для такої категорії осіб у частині строків навчання та виконання додаткового навчального плану впродовж першого року навчання. Фінансування навчання здійснюється за рахунок коштів юридичних та

фізичних осіб.

Таким чином, термін навчання при наборі на перший курс за скороченими програмами може бути менший від нормативного на 1-2 роки. Набір на перший курс здійснюється за новим Переліком спеціальностей, ліцензовані обсяги визначаються в 2016 році в Ліцензіях нового зразка (Наказах про ліцензування (розширення) освітньої діяльності) або Актах узгодження).

Ліцензіат провадить освітню діяльність в межах ліцензованого обсягу, яким встановлюється максимальна кількість осіб, що навчаються одночасно:

у сфері вищої освіти - на певному рівні вищої освіти за певною спеціальністю на кожному курсі навчання.

Підстава: Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти, пункти 3 та 5 розділу III Умов прийому.

15. Чи будуть внесені зміни в новий Перелік галузей знань та спеціальностей, зокрема, щодо спеціальності Деревообробні та меблеві технології?

До проведення вступної компанії 2016 року внесення змін до Переліку галузей знань та спеціальностей проводитись не буде. Наразі навчальні заклади сформулювали спеціалізації та/або освітні програми до затвердженого Кабінетом Міністрів в 2015 році переліку, вступники визначились з власними намірами та можливостями. Внесення настільки суттєвих змін у вступну компанію безпосередньо перед її проведенням створюватиме невиправдані ризики для її учасників. Надалі Міністерство освіти і науки України буде готове повернутись до цього питання у встановленому законом порядку.

16. Чому не відмінять дію сертифікатів ЗНО на 1 рік?

Міністр освіти і науки України Л. М. Гриневич вже робила заяви про намір врахувати в 2017 році сертифікати ЗНО 2016 та 2017 року. Це стає можливим (крім іноземної мови) у зв'язку з впровадженням у 2016 році нових підходів до визначення прохідного порогу ЗНО (склав/не склав замість 124 балів) та методики розрахунку рейтингових балів. З цієї самої причини неможливо в 2016 році використовувати сертифікати ЗНО попередніх років.